

Július 11-én szombaton este előzetes fáklyás felvonulással Szegeden is megkezdődött az I. Magyar Vasutasnap. A lelkes menet a nagyállomástól indult, végighaladt az Április 4. úton, a Jókai utcán, a Lenin utcán, a Széchenyi téren a Sztálin sétányhoz, ahol elvonultak Lenin és Sztálin közös szobra és a Pártbizottság előtt. Az ünnepi felvonulás a Sztálin körutat érintve érkezett vissza kiindulási pontjára. Holnap, amikor vonatra szállok, a hivatalos Vasutasnapon már reggel hat órakor a MÁV fúvószenekarának zenés ébresztőjétől lesz hangos a város. Úgy éreztem egy pillanatig, mintha ez a nagy felhajtás az én első, Rákosi Mátyáshoz, az MDP főtitkárához vezető utamnak szólna.

Épp' bent tartózkodtam a szerkesztőségben, amely időközben, nem sokkal az én munkába állásom után átköltözött a Jókai utca 4-ből a Lenin út 11-be, amikor lányok-fiúk vidám csoportja haladt el a Délmagyar új székházának hatalmas ablakai alatt. Kellemes volt az idő, az ablakok nem voltak zárva, én odaszaladtam és teljesen kitértam az egyiknek mindkét szárnyát. Amint kinéztem a Dugonics teret a Széchenyi térrel összekötő utcára, tulajdonképpen Szeged főutcájára, amelyet továbbra is minden szögedi Kárász utcának nevez, azonnal észrevettem Marit a barátnőjével. Mari mosolyogva integetett fel az első emeleti ablak felé, ahol az én arcomat pillantotta meg. Lenkének, tanulótlársának és barátnőjének nem volt szabad nyíltan megmutatni, mennyire örült látomnak. Le is hajtotta a fejét, nem láthattam jól, de éreztem, váratlan megpillantásom okozta zavarában elpirult. Ennek pedig a következőkben adható meg az oka.

Előző kedden munka után szokásom szerint a Széchenyi téren át ballagtam hazafelé a dús, nyugodt, nyári lombok alatt, amikor megpillantottam a Magyar–Szovjet Társaság parkolvasóját. Három nappal előtte nyitotta meg ünnepélyes körülmények között Czoma Béla elvtárs ezt a különleges olvasóhelyet, ami egy mozgalom nyitánya, vagy nem is tudom, minek nevezzem, a Tanácsháza előtt, a park sétányain elhelyezett szabadtéri olvasót, ahol egyrészt könyvek sorakoztak nagy vitrinekben, másrészt kerti asztalokon helyezték el őket. De az asztalok körül ülő dolgozók, főleg fiatalok, érdeklődéssel lapozgathattak szebbnél szebb kivitelű szovjet folyóiratokat és képeslapokat. A Magyar–Szovjet Társaság helyi szervezete olvasóhelyeket állított fel a Széchenyi téren, ahol minden nap délután négy és hét óra között könyveket és folyóiratokat kaphatnak kölcsön a dolgozók.

A szokatlan könyvtár lényege és célja, hogy minél nagyobb számban ismerkedjenek meg a magyar dolgozók szovjet és magyar írók műveivel. A megnyitó után nyomban megkezdődött a könyvek kikölcsönzése. Teljesen ingyen adnak ki olvasásra könyveket és folyóiratokat a parkolvasó mozgalom keretében.

Nem is tudtam, hogy ilyen sok, a Szovjetuniót bemutató, pontosabban népszerűsítő lap jelenik meg nálunk: *Szovjetunió*, *Szovjet Kultúra*, *Szovjet Híradó*, *Szovjet Emberek*, *Szovjet Ifjúság*, *Szovjet Falu*. Mindezek rendelkezésre állnak, azon kívül, hogy a *Délmagyarország* és mindegyik megyei napilap, a *Viharsarok Népetől* a *Somogyi Néplapig* úgy tele van a Szovjetunióról, Sztálinról, a bolsevik pártról, a munkaversenyekről, a művészetekről, a sportról, az ottani boldog és szabad életéről

szóló cikkekkel („A Szovjetország dolgozói nagy örömmel fogadták az újabb árcsökkenést”), mint a *Szabad Nép*, a *Szabad Föld*, a *Szabad Ifjúság* és így tovább.

Nem voltak kint olyan sokan, mint a hétvégén, könnyen odajutottam az egyik asztalhoz. Néztem a kínálatot. A Művelt Nép, a Magyar–Szovjet Társaság, a Szikra, az Ifjúsági Könyvkiadó és az Új Magyar Könyvkiadó friss kiadványai mellett évekkel korábban megjelent köteteket is találtam, például az azóta államosított Franklin Kiadótól is. Engem azonban kizárólag egyetlen egy könyv érdekelt, az *Első szerelem* magyar kiadása. Persze hiába kerestem. Ivan Szergejevics Turgenyevtől csupán az *Egy vadász feljegyzéseit* találtam meg, ezt tavaly a Révai adta ki. Nem baj, úgys újra kiadják, én meg oroszul már olvastam. Ezt hagyta nekem búcsúajándékként Verocska, és lapjai közé egy levelet tett, ami egy mondatból állt; szerelmem csak ennyit írt: Не жди меня я не вернусь некогда. Vagyis: „Ne várj reám, nem jövök vissza soha!”

Böngésztem az asztalra kirakott könyvek között. Gorkij öt művel szerepel a kínálatban, és persze ott terpeszkedik a Sztálin-díjas Azsajev *Távol Moszkvától* című vaskos remeke, amelynek első részéből – egy év alatt – sikerült elolvasnom pár fejezetet. A többség teljességgel ismeretlen szerző nekem. A könyvek jelentős része háborús témájú, ez érthető. De talán többségben vannak a szocializmus, vagy már a kommunizmus építését megörökítő művek, legalábbis a címek alapján erre tippelek: *Egy komszomolka naplója*, *Napfényes mezők*, *Megindulnak a traktorok* stb. Ha a cím nem igazít el, elárulja a könyv tartalmát a borítója: a *Marja és a Tanya* című regények borítóján egy-egy boldogan mosolygó, dolgozó, szovjet nő látható. Azt hiszem, egyedül a *Berlin elestét* vinném magammal, hogy elolvassam. Az azonos című kétrészes filmet tavaly láttam. A közönség a vetítés végén felállva hosszan tapsolt. Megkérdeztem apámtól, Sztálin tényleg járt-e az elfoglalt Berlinben. A tekintete elég volt, hogy megértsem, az alkotók nem a tényekhez, hanem a párt elvárásaihoz ragaszkodtak. A mai magyar írók, költők köteteire pillantást sem vettem. Nem szép dolog, elismerem, de így volt. Én már csak maradok Mikszáthnál, Tömörkénynél, Móránál és Móricznál.

Míg a szerzők nevét, a művek címét böngésztem, egyik-másik könyvnek az illusztrációit szemléltem, nevetést hallottam, ami önfeledten csendült ki a beszélgető tömeg egyenletes morajából. Nem messzire tőlem egy göndör, félhosszú hajú, szőke lány kacagott fel, egy pillanatra magára irányítva az emberek figyelmét, amitől barátnője, a szép arcú, rövid, sima, fekete hajú társa zavarában elpirult.

Ahogy közelebb ügyeskedtem magamat hozzájuk, felveszem az egyik könyvet – Marina Raszkova *Repülőnő leszek*. Egy repülőkormányos feljegyzései –, és a szőke, világos szemű lány elé tartom:

– Magának ezt feltétlenül el kell olvasnia – mondom neki komolyan, mint aki már olvasta, és határozottan tudja ajánlani másnak a női pilóta élményeiről szóló, két évvel ezelőtt kiadott könyvet.

A megszólított lány, nem sokkal lehet több tizenennyolc évesnél, rám néz, tekintetében egy zavarba aligha hozható, kissé pajzán teremtés magabiztossága, kissé gúnyosan visszavág:

– Hát ezzel elkésett az elvtárs – mondja mosolyogva, ahelyett, hogy azt mondaná: Maga meg mit szól bele, hogy mi érdekel engem?! Hívta magát valaki, hogy tanácsot adjon? – A lány leteszi a kezében tartott kötetet, *Utazás a Szovjetunió térképén* a címe, könyökben behajlítja a jobb karját, a kezét pedig ökölbe szorítva az ujjatlan ruhában akadálytalanul meg tudja mutatni az izmait. – Na, mit gondol a könyvtáros elvtárs, mi leszek én?

Nem rázott le, nyert ügyem van, futott át az agyamon, miközben megpróbáltam kitalálni, miért mutatja a muszkliját ez a csupa vidámság lány, másrészt meg kellett állapítanom, fekete hajú, kék szemű, magasabb társnője bizony sokkal jobban tetszik nála.

– Feladom... Egyébként nem vagyok könyvtáros... Szerkesztő vagyok.

– Na és milyen gépeket szerkeszt az elvtárs?... Vagy szólítsam mérnök úrnak?

– Nem vagyok sem könyvtáros, sem mérnök. Újságszerkesztő vagyok. Vagy még az sem, csak újságíró-gyakornok – nevettem el magamat. – Sajnálom, hogy csalódást okozok.

– Nem okozott csalódást – mondta a lány huncutul. – Végül is van köze a be-tűkhöz. És aki cikket tud írni, az egyszer még könyvet is írhat.

– Ebben igaza van az elvtársnőnek... De nem találtam ki, magából mi lesz. Elárulja?

– Sose találná ki, úgyhogy elárulom: vasutas.

– Hát ez tényleg soha nem jutott volna eszembe... És a barátnője is az lesz? – igyekeztem bevonni most már a csinosabbik lányt a társalgásba.

– Hát persze!... Együtt tanulunk. Még három hete sincs, hogy kezdtük... De augusztus 12. már nekünk is nagy ünnep lesz. Az első Magyar Vasutasnapra mi még nem tudtunk komolyabb felajánlást tenni, de feldíszítjük a tanulóotthonunk, és ott leszünk a szombati felvonuláson.

– De még mindig nem árulta el, MÁV-dolgozóként milyen munkakörben fog dolgozni – figyelmeztettem.

– Erős vagyok? – kérdezte, és megint megmutatta az izmokat a jobb karán. – Hát tudja meg, én fűtőként is megálltam a helyemet. A 375-ös személyvonaton dolgoztam. Keményen meg kellett ám fogni a hatalmas szeneslapátot... De megálltam a helyemet a férfiak között.

– Gondolom, az udvarlásukat volt a legnehezebb elhárítani – jegyeztem meg. – Mert maga nem az a csapodár típus... Bár össze tudja törni a férfiszíveket.

– Menjen már! – tiltakozott a lány, de jó esett neki, amit hallott, láttam rajta.

– Bocsánat, még be sem mutatkoztam: Bella Miklós vagyok.

– Engem Steiner Máriának hívnak – nyújtotta a kezét a lány, majd előretuszkolja a barátnőjét, akinek alig értettem a nevét, olyan halkán mondta: – Korsós Lenke.

– Ez bentlakásos tanfolyam? – kérdeztem most már Lenkétől.

– Igen, öthónapos... Mindent megkapunk, lakást, ellátást... Csak tanulnunk kell... És mindketten forgalmisták leszünk – sorolta öntudatosan.

– És négyszáz forint fizetést is kapunk, mivel már MÁV-alkalmazottak vagyunk – vette át a szót Mária. – Ugye nem maga írta meg, hogy Ivan Panyin sztahanovista mozdonyvezető a vasutasnap alkalmából rádióüzenetet küldött a magyar szaktársainak?

– Mi tagadás, nem... Tudják, én a könnyűiparról szoktam írni.

– Panyin elvtárs nemrég Magyarországon járt, megismerkedett sok magyar mozdonyvezetővel. Örömmel értesült, üzente a mozdonyvezetőknek, hogy átvették a szovjet sztahanovisták tapasztalatait, így magasabb teljesítményt értek el. Szeretné, ha az üzemanyag-megtakarítás terén nyert tapasztalatait a magyar vasutak is felhasználnák.

Láttam, ezek a lányok is alapos kiképzést kaptak a „dicső” Szovjetunió magasabbrendűségének hangoztatásából.

– Nyilván a Szovjetunióban is van vasutasnap – játszottam meg a tájékozatlan értelmiségit.

– A Szovjetunióban augusztus 5. a vasutasok napja. Azért ekkor van, mert 1935-ben Sztálin elvtárs ekkor fogadta a közlekedési dolgozókat – eredt meg a lány nyelve. – A bolsevik párt és a szovjet kormány nagyra értékeli a vasutasok önfeláldozó munkáját. Több mint százötvenezer vasutast szoknak kitüntetni ilyenkor „A szocialista munka hőse” címmel, és már több mint száz ember kapott Sztálin-díjat.

– Maga is lehet még Kossuth-díjas – mondtam a lánynak, aki komolyan is vette lelkesitésemet.

– Hááát... – pirult el a gondolattól a lány -, most utazott el a bulgár vasutasnapra Lócsei János Kossuth-díjas főmozdonyvezető. Egy kétszeres sztahanovista szolgálatvezető váltóőrrel. Az ő nevére nem emlékszem.

– Na látja... Cseppet sem túloztam... Maguk honnan jöttek egyébként?

– Én deszki vagyok – mondta önérzetesen Steiner Mária.

– Akkor magának kell ismernie az én barátomat, a brigádvezető Tóth Imrét!... Ugye megszületett már a gyerekük? – csaptam le az ismerkedést elősegítő témára.

– A részeges tótimrének? – kérdezett vissza a lány kikerekedett szemekkel.

– Mért? Van másik is? – próbáltam eligazodni a deszki Tóth Imrék között.

– Még szerencse – válaszolta a lány jól érezhetően elfogultan. – A maga barátja szép kis alak... Már nem brigádvezető. Leváltották... Három napig ünnepelte a fia megszületését. A negyedik napon a traktorjával behajtott az árokba.

– Ennyire örült, hogy fia született elsőnek?

– Mi az, hogy elsőnek? Szegény Piroska már szült két lányt... Amikor azok születtek, a férje bánatában ivott három napig.

– Ezek szerint most örömeiben.

– Igen... De tudja, mi a furcsa? Alighanem Szegedről, maguktól jött valaki a gépállomásra még a tavasszal, hogy beszéljen az Imrével. És írt egy olyan cikket róla, hogy a faluban mindenki a csodájára járt.

– Olyan jól sikerült írás volt?

– Hát éppenséggel olyan rossz... Nem volt abból semmi sem igaz.

Na, gondoltam, még csak az lett volna szép, ha a részeges Tóth Imre deszki küldött megkóstoltatja Maloverotját a maga jó kis pálinkáját. Mert nem hiszem, hogy nem vitt magával egy kis üveggel, ha ő megy a II. Kongresszusra, nem pedig én, aki több szavazatot kapott.

– És maga? – fordultam oda most már a társalgásból eddig kihagyott szépséghez.

– Én szóregi – rebegte Lenke a választ.

– A folyóiratokat végignézték már?

– Igen – hangzott a bizonytalan válasz.

– És a szerkesztő elvtárs milyen könyvet fog kikölcsönözni? – nevetett rám a szókeség.

– Azt hiszem, most nem viszek egyet sem. Az a könyv itt nincs meg, amit szeretnék elolvasni.

– Elárulja nekünk, melyik az?

– Persze. Nem titok. Ivan Turgenyev *Első szerelem* című művét keresem... Oroszul már olvastam. De szeretném végre magyarul is elolvasni.

A lányok csak álmétkodtak:

– Maga tud oroszul? – nyújtotta el a harmadik szót Mária. Most nagyon megnőtt a tekintélyem előttük.

– Tudok.

– Hol tanult meg?... Csak nem hadifogoly volt?

Már majdnem rávágtam, nem, nehogy, balfedezet voltam. De hogy ne rontsam az ázsiómat, az igazat mondtam:

– Egy szovjet alhadnagy tanított meg rá, amíg Szegeden szolgált... Majdnem másfél év alatt elég jól meg lehet tanulni egy nyelvet... Főleg ha minden nap használjuk... És én majdnem minden nap órákig beszélgettem azzal a szovjet alhadnaggal. Amikor elment, búcsúzásul adott nekem egy könyvet. Ivan Szergejevics Turgenyev írta... Ő egy nagy orosz író a 19. századból.

Majd bolond leszek elárulni, hogy az orosztanárom egy tatáros szemű, csinos kazanyi lány volt.

Elszorult a torkom, elhallgattam. Amikor Verocska elment, hagyott nekem emlékebe egy orosz nyelvű könyvet, Ivan Szergejevics Turgenyev *Первая любовь*, magyarul *Első szerelem* című regényét. Többször is végigolvastam már. Megszentvedtem vele. Jó, hát Turgenyev nem úgy írt, ahogy a mai, szovjet-orosz írók. Akiket persze nem olvasok.

– Ajánljon nekünk könyveket, szerkesztő úr! – szólított fel Mária, aki – ezt megérzi a férfi – minden bizonnyal szimpatikusnak talált. – Végül is van köze a betűkhöz. És aki cikket tud írni, az egyszer még könyvet is írhat... Meg aztán sokat is olvas.

– Én a maguk helyében az *Utazás a Szovjetunió térképén* című könyvet mindenképpen kivinném... Abból nagyon jól meg lehet ismerni a Szovjetuniót.

– Egynek jó lesz... És mit ajánl a barátnőmnek?

Mire bármelyik könyvet megneveztem volna, Lenke közbevágott:

– Tudod, mennyit kell tanulni!... Én nem veszek ki semmit... Majd azt fogom elolvasni, amit te.

– *Az utazás a Szovjetunió térképént* – segítettem ki a gyönyörű szemű lányt.

– Hát jó. Akkor én megyek, és elintézem a kölcsönzést – jelentette be a barát-nője.

Steiner Mária elsietett. Mi álltunk egymással szemben Lenkével, és egyikünk sem tudott, vagy akart megszólalni. Ő nem mert semmit mondani, én meg, mi a fene történt velem, egy szót sem tudtam kinyögni.

Végül megkérdeztem:

– Maguk elmennek a falujukból, mennek mások is?... Például Sztálinváros-ba?

Lenke furcsán nézett rám, láttam rajta, nem akar válasz nélkül hagyni, de mintha valami zavarná. Nagy nehezen kimondta végül:

– Igen, elment Sztálinvárosba egy lány, de ő... ő olyan rosszféle... Kíváncsi lennék, melyik brigád túri sokáig a viselkedését.

– Értem... Hát ez szomorú... És mit szólnak a férfiak ahhoz, hogy kell a munkaerő a bányákban? A tatabányai bányászok felhívást tettek közzé: több munkáskéz-re van szükség, hogy a bányák több szemet tudjanak adni az országnak... Az ötéves terv sikeres végrehajtásához több szemet kell adni az országnak... Ötezer bányász kellene még.

– Mi, szőregiek nem ijedünk meg a legnehezebb munkától sem... De akik még dombot sem láttak életükben?! – húzódott mosolyra a csókolni való szája. – Lehet, hogy a fiúk közül elmennek páran.

– Ott jól lehet keresni – zártam le beszélgetésünknek a népgazdaságot érintő részét. Hallgattam. Latolgattam, hányadik találkánkon adja meg magát ez a kedves, értelmes és feltűnően szép lány.

Szerencsére némi hallgatás után Lenke megszólalt, amiből világossá vált számomra, nem kell sokáig várnom arra, hogy szerelmünk beteljesüljön:

– Hogy mondják oroszul: első szerelem?

– Pervája ljubovj – válaszoltam –, a második szó végén a v-t követő j-t alig ejtve, mert az nem külön hang, hanem úgynevezett lágyítójel.

– Szép... Majd elmeséli, miről szól? – nézett rám a kékszemű, leendő forgalmista, akit már szinte látok sötétkék egyenruhájában és tányérsapkával a fején. Meg anélkül is, a karjaimban.

– Szívesen... Mikor találkozunk, és hol? – tértem a lényegre.

– Mari jövő szombaton hazautazik – válaszolt meglepően kendőzetlenül Lenke.

– Maga viszont azon a hétvégén nem megy haza Szőregre... Akkor megkeresem, jó?... És elmesélem ezt a különös szerelmi történetet.

Most, ahogy ott álltam mint valami türelmes vadász szemben az ártatlan tekintetű lánnyal, kicsit elszégyelltem magam: elhangzott, hogy mindössze öt hónapig

tart a tanfolyamuk itt Szegeden, aztán ki tudja, hová helyezik őket szolgálatba. Ha lesz is viszonyom Lenkével, az nem tart tovább néhány hónapnál, hiszen valamennyi már el is telt abból az ötből. Annyira nem lehetek érzéketlen, hogy most eldöntsem, tényleg csak ennyi időnk marad egy kellemes liezon folytatására, hogy aztán soha többé ne lássuk egymást. Igazi érdeklődéssel fordultam a lányhoz:

– Azt mondták, hogy már a tanfolyam alatt fizetést kapnak a vasúttól... Mire fordítják ezt az összeget?... Négyszáz forint havonta, az nem is kevés pénz.

– Jaj, el ne árulja Marinak, hogy tőlem tudja: ő az utolsó fillérig félreteszi ezt a pénzt... Ötször négyszáz forint az már komoly megtakarítás... És még nem tudjuk, hogy forgalmistaként mennyi lesz a fizetésünk, de Mari aztán tud spórolni... Mozdonyvezetőként persze többet keresne.

– Hiába van egyenlőség férfi és nő között, az nem való egy lánynak, még férfiaknak is megerőltető a szénlapátolás – mondtam ki az őszinte véleményemet. Tényleg meggyőződése, hogy a lányokat, asszonyokat nem lenne szabad traktoristaként dolgoztatni. – És mire spórol, ha nem vagyok indiszkrét?

– Most már mindegy: eljárt a szám... Hát azt tervezi, hogy minél hamarabb férjhez megy.

– És maga is félrerakja az itt kapott pénzecskéjét?

Lenke elérte a célzást.

– Még három hete sincs, hogy megkezdtük a tanulást... Én mindig szerettem volna tanulni. De az én szüleim egyszerű parasztok. Nemrég még én is otthon a szüleim földjén dolgoztam... Apáméknak rengeteget kell dolgozniuk, hogy tudják teljesíteni a beszolgáltatást, és kifizessék az adót. Úgyhogy én az utolsó fillérig hazaadom majd a pénzt... Na, jó, most füllentettem kicsit. Apámmal megegyeztünk, hogy havonta egy tízes nálam marad... Abból tudok színházba, moziba menni, könyvet venni... Én irtóra szeretem a filmeket. Maga is?

Buzgón bólogattam.

– És mit szól majd a barátnője, ha őt nem visszük magunkkal, amikor moziba megyünk? – kérdeztem cinkos mosollyal a lánytól.

– Mari nincs oda a filmekért.

– Na jó, de eddig együtt töltötték a szabad idejüket. Haragudni fog rám.

– Haragudjék – mondta Lenke, mire mindkettőnkől kitört a nevetés.

– Hát ti mitől vagytok olyan vidámak? – hallottuk az éppen visszaérkező Mari csodálkozó kérdését.

– Mi... Hát... mi csak úgy... – dadogott az én kökényszeműm össze-vissza.

– Elmeséltem egy viccet a barátnőjének... Elmondjam magának is?... Vasutas vicc, nem baj?

– Nem, nem, annál jobb... Mondja már! – biztatott nevetve Mária.

– A vasutas kislány első nap sugárzó arccal megy az iskolába. Amikor vége a tanításnak, már nem olyan jókedvű a gyerek. Az apja megkérdezi tőle: Na, milyen volt az iskolában, fiam? Édesapám, átverés az egész. Bemegyek, ki van írva, hogy első osztály, közben odabent fapadok vannak.

Steiner Mária egészséges fogai kiragyogtak telt ajkai közül, amikor elkacagta magát. Lenke csak kuncogott, pedig ő is először hallotta a direkt nekik választott viccet.

– És innen hova mennek? – tettem fel már a búcsúzás szándékával az utolsó kérdést a két lánynak.

– Oda, ni! – mutatott a tanácsháza előtt felállított nagyszínpadra Mária. – Hamarosan kezdődik a műsor... A szerkesztő elvtárs nem hallott a szocialista kereskedelem szegedi ünnepéről?... Pedig azt mondta, hogy maga a könnyűiparral foglalkozik a lapnál. Délelőtt láttuk a ruhabemutatót, nemsokára kezdődik a kulturális műsor.

– Olyan ruhákat mutattak be, amelyek olcsó pénzért megvásárolhatók a dolgozók számára bármelyik állami ruhásboltban, itt, Szegeden is. Láttunk nekünk való, egyszerűen szép hétköznapi ruhákat, de olyan férfioltonyóket is, amik a szerkesztő úron is jól állnának – vette át a szót nekibátorodva Lenke. – Most pedig neves fővárosi színészek lépnek fel... Mari, segíts, tudod a neveikkel...

– Hát az biztos, hogy itt lesz a Kis Manyi, az Osváth Júlia operaénekesnő... na, várj csak, nekem is nehezen jutnak eszembe a nevek... Igen, igen, Bárdy György...

– És Rodolfó, a bűvész!... Meg Fülöp Viktor az Operaház szólótáncosa. A partnernőjének a neve sajnos nem jut eszembe.

– És persze egy csomó szegedi színész: Zentai Ferenc, Sugár Mihály, Káldor Jenő...

– Kollár Lídia, vagy Lívia... Nincs kedve maradni?

– Sajnos nem maradhatok. Holnap Budapestre utazom, és addig még meg kell írnom egy cikket az Újszegedi Kender és Lenszövő Vállalat dolgozóinak augusztus 20-i versenyfelajánlásáról. A vállalat a hatszázötven közül a hetedik helyen áll a Könnyű- és Élelmezésügyi Minisztériumhoz tartozó üzemek munkaversenyében. Fokozni akarják a verseny lendületét.

– Azt hallotta, hogy francia vasutas küldöttek jönnek Szegedre?

– Nem, nem hallottam... De ez jó hír maguknak, azt gondolom... Én biztos vagyok benne, hogy lesznek köztük jóképű fickók is... Jó lesz vigyázni, lányok a bel amikra!

– Nem amik, hanem franciák – boksolt bele a jobb karomba színlelt felháborodással Mária. – Miket beszél maga ?!

– Bel ami. Francia kifejezés, szó szerint azt jelenti: szépfíú. De a bel ami kitarított férfi, selyemfíú is lehet.

– Hát ezek rendes vasutasok, becsületesen dolgozó fiatalok... Még hogy selyemfíúk!

– És hol lesz a fogadás?

– Az alsóvárosi kultúrházban.

– Hát jó szórakozást! A mai műsorhoz is, meg az alsóvárosihoz is!... Nekem sajnos tényleg mennem kell.

Lenke arca alig láthatóan elkomorult. De mosolyommal jeleztem neki: alig várom az újabb találkozást.

– Maguknál megkezdték már a békealáírás-gyűjtést? – kérdeztem Máriától, hogy észre ne vegye a szemkontaktusunkat Lenkével.

– Nem... Nem is hallottam róla – felelte zavartan a lány.

– Jaj, Mari!... Most mért teszel úgy, mintha elfelejtetted volna – csattant fel Kékszemuű. – Szekeres Lali, a távirdász-tanfolyamisták oktatója beszélt a Szabad Német Ifjúság kezdeményezéséről, ami nemcsak a német békeszerződés megkötését támogatja, hanem az újrafegyverkezés ellen is szól. Ezért felszólítják a világ ifjúságát, hogy békealáírások millióit gyűjtsék össze, és küldjék el Sztálin elvtársnak... Látja, Miklós, így jár az, akinek mással van tele a feje.

– Kíváncsi leszek, neked holnaptól min jár majd az eszed! – vágott vissza Steiner Mária. Vajon kire vonatkozik ez a „min”?

– Kedves kisasszonyok – nevettem el magamat –, én ezt a vitát nem hallgatom tovább... Írjanak alá maguk is!... És jó tanulást a következő négy hónapban! Aztán irány valamelyik takaros vasútállomás.

Részlet a *Lúdtojás a gólyafészekben* című készülő regényből

JÓNÁS PÉTER: *Mindig magasabbra II.*, (aquatinta), 2019